

ПСИХОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ІННОВАЦІЙ

Кредити та кількість годин: денна форма 3 кредити ECTS; 90 годин: 20 лекційних, 26 практичних, 46 самостійна робота; залік.

заочна форма 3 кредити ECTS; 90 годин: 4 лекційних, 4 практичних, 82 самостійна робота; залік.

I. Опис навчальної дисципліни

Проблема лідерства протягом багатьох років залишається однією із стрижневих у сучасній психології. Це обумовлено не тільки очевидною прикладною значимістю цього феномена в найрізноманітніших соціальних контекстах, а й тим, що досі відсутній єдиний погляд на природу і сутність лідерства. Крім того, все більше сучасних дослідників доводять недостатню евристичність класичних теорій лідерства. Одним з найбільш очевидних і значущих дослідницьких полів такого роду є організаційне функціонування і розвиток в сучасних умовах.

Лідерство безпосередньо пов'язане з проблемою впливу і влади в соціальному середовищі і в першу чергу з неформальними аспектами такого роду відносин. Також відкритим залишається питання про оцінку ефективності організаційного лідерства та керівництва, а рівним чином і про засоби її підвищення, оскільки пропоновані загальні рекомендації, що відображають основні психолого-акмеологічні складові професіоналізму взагалі – "професіоналізм діяльності" та "професіоналізм особистості" – поза реального організаційного контексту обертаються абстрактними побажаннями, що відтворюють, за великим рахунком, всі витрати описових підходів.

Узагальнюючи сказане, можна констатувати, що однією з актуальних проблем розвитку організаційної психології та психології управління є дефіцит концепцій "середнього рівня", релевантно відображають специфіку феномена організаційного лідерства в сучасних умовах.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є розглянути загальні проблеми психології лідерства і основних концептуальних підходів до їх вирішення, природу і специфіку організаційного лідерства. Крім того, одним із завдань курсу є формувати професійні компетенції лідера в організації, а також опанувати засоби їх формування та розвитку.

Під час вивчення навчальної дисципліни будуть сформовані такі компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (в тому числі, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК13. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК14.Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

III. Результати навчання

ПР1.Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2.Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3.Здійснювати пошук інформації з різних джерел (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій) для вирішення професійних завдань.

ПР4.Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР8.Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9.Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання, у тому числі щодо організації заходів раннього втручання.

ПР10.Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; володіти культурою спілкування, його формами, способами; уміти використовувати принципи професійного спілкування на рівні сучасної української літературної мови; спілкуватися іноземною мовою для здійснення професійної і міжособистісної комунікації.

ПР15.Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.

ПР16. Усвідомлюючи межі власної компетенції та підзвітність відповідним фахівцям, уміти співпрацювати з колегами-психологами та зі спеціалістами інших галузей (медиками, учителями, вихователями та ін.); ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішенні фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР17.Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР18.Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР19. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Тема дисципліни
1	Поняття лідерства. Відмінності між керівництвом та лідерством. Природа лідерства та його складники
2	Загальні проблеми психології лідерства
3	Традиційні концепції лідерства
4	Інноваційні концепції лідерства
5	Лідерство в організації
6	Лідерство і керівництво
7	Соціальне партнерство в організації
8	Лідерство і організаційна влада

